

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N24 Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø og Hanstholmknuden

Forslag til Natura 2000-plan for N24 Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø og Hanstholmknuden har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer relevante organisationer og foreninger er ligeledes direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De område specifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringsnotater for hvert enkelt Natura 2000-område.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 3 høringssvar. Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Indsatsprogram
2. Målsætninger
3. Naturnationalparker
4. Økonomi
5. Andet

Høringssvar af generel karakter er behandlet i det samlede høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Dette høringsnotat er inddelt emnevist, og i det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de ovenfor nævnte punkter, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af de indkomne høringssvar.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Høringssvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Indsatsprogram

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune skriver, at de ikke kan komme i mål med indsatsen i forhold til forbedring af hydrologi, når der ikke findes en tilskudsordning målrettet denne indsats. Kommunen efterlyser desuden tilskudsordninger målrettet grundlæggende indsats på heder og til bekæmpelse af invasive arter. Kommunen anfører, at det er ikke muligt at nå i mål med denne indsats uden en målrettet tilskudsordning. Kommunen efterlyser også en støtteordning målrettet en indsats for arterne på udpegningsgrundlaget.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførsel af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne). Reduktion af omfanget af invasive arter er dækket af DUT-midlerne. For hedearealer gælder også, at kommunerne er blevet økonomisk kompenseret af staten for indsatser på disse naturtyper, hvorfor de er nævnt særskilt i Natura 2000-planens indsatsprogram.

Miljøstyrelsens tilskudsordninger til Klima-Lavbundsprojekter samt Landbrugsstyrelsens tilskudsordning til Lavbundsprojekter bidrager til naturlig hydrologi på lavbundslande.

Emnet er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune mener, at udpegningsarealer til f.eks. rydning bør målrettes og kommunerne bør inddrages i forhold til udpegninger af områder, hvor der kan søges tilskud til rydning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Nationalparkfond Thys bestyrelse anbefaler, at man arbejder ihærdigt for at forbedre (ikke kun sikre) levestederne for liden najade. Derudover bemærkes at der ikke længere er god økologisk tilstand i Nors Sø. Det bør ifølge Thisted Kommune fremgå at indsatsen for liden najade og Nors sø sker via vandområdeplanerne, og sikres at området, herunder især oplandet, er udpeget, så det kan komme i spil i vandområdeindsatsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det er indskrevet som en områdespecifik retningslinje i Natura 2000-planen at tilstanden af levesteder for liden najade forbedres i overensstemmelse med artens krav til disse. Natura 2000-planerne fastlægger rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer.

Der er en arbejdsdeling mellem Natura 2000- og vandområdeplanerne, således at vandplanlægningen håndterer vandkvalitet i vandløb, søer over 5 hektar, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af søer under 5 hektar og hydrologien på terrestriske naturarealer.

Med vandområdeplanerne og de tilhørende indsatsprogrammer gennemføres indsatser til opfyldelse af vandplanlægningens mål om god økologisk tilstand i søer. Indsatserne omfatter forebyggelse af yderligere forringelser, f.eks. ved regulering af lokale kilder til forurening og genopretning af god tilstand. Vandplanlægningen sikrer ikke nødvendigvis gunstig bevaringsstatus for alle vandafhængige naturtyper og arter, men før der er opnået målopfyldelse efter vandrammedirektivet, giver det efter Miljøstyrelsens vurdering ikke mening at iværksætte en parallel indsats.

Resumé af høringssvar

Nationalparkfond Thys bestyrelse anbefaler, at der arbejdes for at udvide yngleområderne for tinksmed.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Målsætningerne i Natura 2000-planerne er langsigtede og rækker ud over den enkelte planperiode. I de konkrete målsætninger henregnes tinksmed som hedefugl. Målsætningerne giver retning for indsatserne, og er myndighedernes grundlag for udøvelse af beføjelser efter lovgivningen i øvrigt. Det kan fx være i forbindelse med vurderinger, tilladelser og dispensationer, der kan påvirke det enkelte Natura 2000-område, og når der udarbejdes planer og projekter i Natura 2000-områderne.

Indsatsen for tinksmed dækkes bl.a. af den generelle retningslinje 3, vedr. sikring af egnede levesteder for områdets fugle eller arter. Miljøstyrelsen har kortlagt tre levesteder for tinksmed i området, og de er beregnet til at være i høj tilstand. Områdets store sammenhængende våde naturtyper giver gode ynglemuligheder for arten, og lokalt vurderes der ikke at være væsentlige, aktuelle trusler for artens yngleforekomst. Indsatser i indsatsprogrammet skal bidrage til, at de langsigtede målsætninger opfyldes på sigt, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst.

Resumé af høringssvar

Under henvisning til en undersøgelse af udbredelsen af flagermus udført af Thisted Kommune, Biologisk Forening for Nordvestjylland, Nationalpark Thy og Naturstyrelsen bør der ifølge Thisted Kommune bl.a. fastsættes områdespecifikke retningslinjer om bevarelse af gamle ædelgranplantager af hensyn til damflagermus.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planerne fastlægger rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer.

Indsatserne i Natura 2000-planernes indsatsprogram er valgt på baggrund af en faglig tilgang. Ved gennemførelse af de enkelte indsatser skal relevante myndighed vurdere konkret, hvor det i området giver mening at gennemføre indsatsen med fokus på evt. behov for konkrete hensyn. Natura 2000-planerne indeholder langsigtede målsætninger for hvert enkelt Natura 2000-område.

Indsatser i indsatsprogrammet skal bidrage til, at de langsigtede målsætninger opfyldes på sigt, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst.

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune mener, at det skal sikres at Natura 2000-planen understøtter vandområdeplanen, så der kan ske en indsats for vandkvaliteten i Vandet sø.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der er en arbejdsdeling mellem Natura 2000- og vandområdeplanerne, således at vandplanlægningen håndterer vandkvalitet i vandløb, søer over 5 hektar, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af søer under 5 hektar og hydrologien på terrestriske naturarealer.

Relation til vandområdeplaner er beskrevet under emnet "Lovgrundlag" i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune er i tvivl om, hvordan de skal bidrage til gunstig bevaringsstatus for arter uden tilstandsvurderingssystem, samt bidrage til stabil udvikling eller fremgang for arters levesteder

Miljøstyrelsens bemærkninger

Flere habitatnaturtyper og artslevesteder har ikke et tilstandsvurderingssystem. Dette ændrer ikke på, at der skal opnås god tilstand for de udpegede habitatnaturtyper. Naturtyper og artslevesteder uden et nationalt fastsat tilstandssystem vil i stedet blive vurderet direkte efter habitatdirektivets bestemmelser, hvorefter der er krav om at sikre stabile eller forbedrede naturforhold. Konkret sagsbehandling vil altid skulle foregå efter nyeste tilgængelige viden.

For arter uden tilstandsvurderingssystem skal kommunen således vurdere de pågældende arters krav til levesteder og forbedre disse, fx på baggrund af viden fra eksisterende videnskabeligt materiale og rapporter.

Miljøstyrelsen anvender i planerne kvalitetssikrede data, som indgår i den officielle danske afrapportering til EU. Der findes andre data om naturen i Natura 2000-områderne. Disse er dog ikke tilstrækkeligt ensartede og landsdækkende til, at Miljøstyrelsen har inddraget dem i basisanalyserne, men mange af disse data vil med fordel kunne indgå i senere faser af planlægningen, ikke mindst i forbindelse med gennemførelse af konkrete projekter.

Emnet "Målsætninger" er uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Nationalparkfond Thys bestyrelse anbefaler, at Natura 2000-planen for område N24 bidrager til at opfylde formålet for Nationalpark Thy.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen mener at der er god sammenhæng mellem Natura 2000-planens målsætninger og Nationalpark Thys formål i forhold til at bevare, styrke og udvikle naturen, dens kontinuitet, sammenhæng og frie udvikling, især for de nationalt og internationalt betydningsfulde klit- og klithedelandskaber og næringsfattige søer og vådområder i området.

3. Naturnationalparker

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Thy skriver, at konsekvensen af udpegningen, af en stor del af området til Naturnationalpark Hanstholm bør udredes. I forbindelse med forvaltningen skal der ifølge foreningen tages hensyn til, om naturtyper, arter eller fugle på udpegningsgrundlaget kan være følsomme over for en ændret forvaltning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet Naturnationalparker er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

4. Økonomi

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune skriver, at hvis indsatsen til sikring af hensigtsmæssig hydrologi skal løftes via DUT midlerne, er disse langt fra tilstrækkelige.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

Miljøstyrelsens tilskudsordninger til Klima-Lavbundsprojekter samt Landbrugsstyrelsens tilskudsordning til Lavbundsprojekter bidrager til naturlig hydrologi på lavbundslande.

Emnet "Økonomi" er uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Andet

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune nævner at arealfredningen Hanstholm knuden bør nævnes i Natura 2000-planen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har noteret sig Thisted Kommunes input og vil derfor i den endelige Natura 2000-plans områdebeskrivelse håndtere dette ved, at afsnittet opdateres så arealfredningen Hanstholm Knuden også nævnes på linje med de andre fredninger i området.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N24

Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø og

Hanstholmknuden

På baggrund af de indkomne høringssvar samt Miljøstyrelsens egen gennemgang af udkast til Natura 2000-planen for området er Natura 2000-planens afsnit "Områdebeskrivelse" opdateret, så arealfredningen Hanstholm Knuden samt fredningen Kokkær Vand nævnes på linje med de andre fredninger i området.

Registrering af arealandel med invasive plantearter blev foretaget som et led i kortlægningen af lysåben og skovhabitatnatur i perioden 2016-2019. Miljøstyrelsen har siden NOVANA kortlægningen af habitatnatur 2016-2019 i anden sammenhæng fået forskere og fageksperter til at vurdere de ikke-hjemmehørende arter i Danmark med henblik på at vurdere, hvilke arter, der er invasive. Det vurderes, at der i øjeblikket er 77 arter, der optræder invasivt i Danmark. Listen opdateres løbende. Det drejer sig om ikke-hjemmehørende arter af dyr og planter med et stort spredningspotentiale, som har en negativ påvirkning på de hjemmehørende arter og arternes levesteder.

I forbindelse med den seneste gennemgang af listen over invasive arter i Danmark vurderes en række af de arter, som er registreret som invasive i NOVANA-kortlægningen, ikke at optræde invasivt i Danmark på nuværende tidspunkt. Det drejer sig om alle arter af ædelgran, alle arter af lærk, alle arter af gran (undtagen sitka-gran der stadig regnes som invasiv), østrigsk fyr og douglasgran samt canadisk bakkestjerne, rundlobet bjørneklo, arter af bærmispel, hvid kornel, bukketorn, hjortetaktræ, kamtschatka-rose og arter af snebær. Under høringsperioden er arealet med invasive arter i indsatsprogrammet justeret på baggrund af dette, idet der i denne planperiode alene er indsatser mod invasive arter, der aktuelt optræder som invasive arter i Danmark.

I MiljøGIS (<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>) på Miljøstyrelsens hjemmeside er der tilføjet et lag, der viser de arealer, der ligger til grund for beregning af indsatsen mod invasive arter i Natura 2000-planerne. I MiljøGIS er der desuden tilføjet en vejledning med forklaring til de enkelte kolonner i data. Data kan downloades til brug i eget GIS-system enten via tabelfunktionen under det pågældende tema eller ved WMS/WFS download. Data fra den oprindelige kortlægning af invasive arter kan ses under temaet "Lysåbne naturtyper (2016-2019) - Naturtilstand" i den kolonne, der hedder "invasive" samt under temaet "Skovnaturtyper (2016-2019)" i kolonnen "invasive".

Som følge af denne opdatering er det i Natura 2000-planens angivne areal, hvor der ifølge de områdespecifikke retningslinjer bør iværksættes en bekæmpelse af invasive arter ændret fra 155 ha til 153 ha.

Ingen af ændringerne i forhold til Natura 2000-planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N24 Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø og Hanstholmknuden

Sagsnummer	Høringspart
2022-39508	Thisted Kommune
2022-39739/ 2022-50891	Danmarks Naturfredningsforening Thy
2022-33054/ 2022-44664	Nationalparkfond Thy